

Motion till riksdagen 2020/21:1450

av **Lina Nordquist (L)**

Sekretessöversyn för stärkt skydd av utsatta människor och bättre verktyg mot organiserad brottslighet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av offentlighets- och sekretesslagen i syfte att motverka organiserad brottslighet och för att skydda utsatta invånare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nordiska grannländers sekretesslagstiftning bör undersökas och tillämpliga delar tas till vara och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sekretess mellan myndigheter ska värna människors integritet. Vi måste samtidigt kunna lita på att vårt samhälle kan skydda de svagaste, och därför måste skola, socialtjänst, kriminalvård och sjukvård samverka när så behövs. Sekretess ska dessutom inte gynna organiserad brottslighet. Enligt utredningen Kvalificerad välfärdsbrottslighet (SOU 2017:37) har välfärdsbrott riktats mot Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassor, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, kommuner, länsstyrelser, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten och Skatteverket.

Varje dag måste svenska myndigheter avgöra om en annan myndighets intresse av att få ta del av information väger tyngre än intresset av att skydda människor från att deras personuppgifter röjs. Nedan följer några exempel där tjänstemän uppger att de upplevt svårigheter.

- En äldre dam lider av svår demens, men vägrar ta emot hjälp. Hur bör äldreomsorgen och sjukvården kunna samverka för att stötta?
- Ett barn återvänder till Sverige efter att ha levt med islamiska staten. Bör Säpo meddela polis och socialtjänst?

- En polis behöver rapportera ett brott, men den misstänkte har bara ett LMA-kort. Får Migrationsverket lämna ut adress eller identitetshandlingar?
- Polisen är orolig för att en person som nyligen hotat döda dem kan tänkas ha skrivits ut från tvångsvård. Får sjukvårdspersonalen varna?
- En häktad förälder vill träffa sitt barn, men häktespersonalen är osäkra på om hur barnet har det, och om ett besök vore bra för barnet. Kan socialtjänsten hjälpa dem?
- En förskollärare misstänker att något inte står rätt till med ett barn och gör en orosanmälan. Föräldrarna byter förskola. Bör den nya förskolan få veta att barnet eventuellt far illa?
- Ett företag lämnar in påhittade löneuppgifter till Skatteverket som i sin tur ger personer möjlighet att sjukskriva sig eller ta stora lån. Bör Skatteverket kunna informera andra myndigheter?
- Skatteverket upptäcker att arbetare på en arbetsplats inte är registrerade i personalliggaren och att de bakåt i tiden har gått på a-kassa. Bör de kunna höra med a-kassan om dessa personer arbetar och lyfter a-kassa samtidigt?

Riksdagen har i ett tidigare tillkännagivande konstaterat att den sekretess som vanligtvis gäller för personal i hälso- och sjukvård och socialtjänst bör hävas om de ser att djur vanvårdas. Det är min uppfattning att även människor i vissa fall behöver stärkt skydd. Dessutom ska välfärdens resurser inte utnyttjas. Myndigheter och kommunala nämnder bör enligt min mening kunna till varandra utlämna vissa uppgifter som omfattas av t.ex. socialtjänstsekretess. Jag anser även att regeringen bör överväga att låta kommuner omfattas av uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet.

Lina Nordquist (L)